

Települési Értéktár Bizottság

Mezőberény,

Kossuth tér 1.

5650

Telefon: 515-515, fax: 515-503

Mezőberény Város Önkormányzata Képviselő-testület

Települési Értéktár Bizottságának

IV. beszámolója

(2015. február 11.- 2015. augusztus 14. között eltelt időszak)

1. Előzmény:

Mezőberény Város Önkormányzat Képviselő-testülete a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, valamint a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet alapján 2013. évben létrehozta a **Települési Értéktár Bizottságot**, továbbá elfogadta a **Települési Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatát**. A munkát a lakosság tájékoztatásával és a helyi médiák segítségével, felhívások megjelentetésével kezdte és rendezvényeken is elérhetővé tette az információt. A **felvett nemzeti értékek listáját** adatbázisokba rendezve a **www.mezobereny.hu** oldalon megjelentették és az oldalon megtalálható és letölthető a javaslattevő ívet - a rendelet 1. mellékleteként- elérhetővé tették.

2. Települési Értéktár Bizottság tevékenysége:

A bizottság már három alkalommal számolt be működéséről a Képviselő-testületnek.

- I. beszámoló: 2014. február 10. (68/2014.(II.24.) sz. határozat)
- II. beszámoló: 2014. augusztus 11. (309/2014.(VIII.25.) sz. határozat)
- III. beszámoló: 2015. február 11. (70/2015.(II.23.) sz. határozat)

Tagjai:

Körösi Mihály	TÉB elnök	képviselő, helytörténész
Kovácsné Nagy Krisztina	TÉB tag	Famíliatészta Kft. marketingvezető
Kisari Miklós	TÉB tag	nyugdíjas diplomata

Meghívott állandó vendégek: Siklósi István polgármester, Szekeres Józsefné alpolgármester,
Dr Földesi Szabolcs jegyző és Smiriné Kokauszki Erika OPSKK igazgatója.

A Települési Értéktárba a kijelölt nyolc kategóriában gyűjthetők az értékek.

A bizottság az elmúlt időszakban - az alakuló ülésen túl - 10 ülést tartott, 97 javaslatot tárgyalta meg és ebből 74 db a helyi Értéktárba emelt.

A beszámolt időszakban tartott ülésen 12 benyújtott javaslatot tárgyalta meg a bizottság és 5 érték Megyei Értéktárba történő jelölését tette meg.

A bizottság továbbra is igyekszik minél kevesebb javaslatot elutasítani, azonban a hiányos, nem megfelelően kidolgozott javaslatokat átdolgozásra visszaadja a benyújtónak és későbbi ülésen, újra benyújtott javaslatként tárgyalja.

A beadott javaslatok alapján megállapítható, hogy az utóbbi időszakban szinte csak intézmények nyújtanak be javaslatokat, illetve az önkormányzatnál alkalmazott kulturális közfoglalkoztatott, az NMI képzésén résztvevők és az OPSKK diákmunkásai. Az elkövetkező időszak fontos feladata lesz a bizottságnak megtalálni annak módját, hogy a civilektől és magánemberektől érkező javaslatok számát növelni tudja.

A közel két év alatt a program népszerűsítése érdekében számtalan programot szervezett a bizottság illetve az OPSKK. A rendezvényekkel, sajtótájékoztatóval, kiállításokkal igyekeztek szélesebb körben is bemutatni, megjeleníteni az értékteremtő munkát. Az eredményességet mutatja, hogy a megyében elsők között megalapított bizottságot több településre is hívják, a környező települések értéktár bizottságainak munkájához kértek szakmai segítséget és konferenciákon, hogy elmondják tapasztalataikat. A mezőberényi KTV Stúdió támogatásával kisfilm készült az Értéktár munkájáról, melyet azóta számtalan helyen bemutattak és szakmai, módszertani anyagnaként használják a helyi szakemberek.

- 2015. március 20-án Békéscsabán, a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete és a Békés Megyei Népművészeti Egyesület szervezésében rendezett Kulturális és a kultúrával is foglalkozó civil szervezetek V. találkozásán az „Értéktár Mezőberényben” címmel hallhattak

a résztvevők előadást. Erre az alkalomra kisfilmet készített a KTV Stúdiója Körösi Mihály elnökkel. A 10 perces összeállítás tükrözi az eltelt két év munkáját.

- 2015. március 28-án Körösi Mihály képviselő fogadta a Mezőberénybe látogató békéscsabai diákokat a Városháza dísztermében. A diákok megtekintették a város nevezetességeit és meghallgatták Körösi Mihály tanár úr előadását Orlai Petrics Somáról és a helyi értéktárról.
- 2015. április 23-án, a Csabagyöngye Kulturális Központban „Kihívások és lehetőségek” szakmai napon kísérő programként mutatkozott be a mezőberényi értéktár. A gasztronómiai kóstolót a Szlovákok Szervezete biztosította.
- 2015. május 9-én Mezőberény adott helyet a **III. Békés Megyei Nemzetiségi Találkozónak**, ahol a szintén bemutatkozott a mezőberényi értéktár és a nemzetiségi ételekből kóstolhattak az ünnep résztvevői.
- 2015. május 14-én **Dévaványára**, 2015. június 11-én a **mezőkovácsházi értéktár** alakuló ülésére hívták a bizottságot.
- 2015. május 23-24-én Békés - Dánfokon rendezték meg a **Körösök Völgye Fesztivált**, ahol Mezőberény Város Települési Értéktára is bemutatkozott. Siklósi István polgármester és Szekeres Józsefné alpolgármester fogadta a mezőberényi standon Dr. Ruszinkó Ádámot, a Nemzetgazdasági Minisztérium turizmusért felelős helyettes államtitkárát. Az eseményen részt vett Tökés László református püspök is.
- 2015. június 19-én Mezőberényben a Múzeumok éjszakája programon nyitották meg a Muzeális Gyűjteményben az Értéktár Kiállítást, mely egész évben látogatható.
- 2015. június 20-án a **kötegyáni Békés-Bihar Népfőiskolai Kollégium** szakmai műhelyében az „Értékeink nyomában” címmel mutatkozott be Mezőberény.
- Mezőberény képviseletében 2015. június 26-28. között a XVI. Körösvölgyi Sokadalom keretében megrendezett „Mezőberény, Orosháza, Szarvas, Tótkomlós Népi kézműves értékei” című kiállításon Kiszely Jánosné, Gulyás Imréné, Debreczeni Jánosné, Váradi Lászlóné, Tóth Sándor és Debreczeni János munkái is láthatóak voltak. Mezőberény méltán lehetett büszke mestereire és csodálhatja meg minden érdeklődő a Békés Megyei Népművészeti Egyesület által megálmodott nagyon szép és tartalmas kiállításon az általuk elkészített alkotásokat. A kiállítás annak a nyertes pályázatnak az eredményeképpen valósult meg, melyben Mezőberény Települési Értéktára is közreműködött.
- 2015. augusztus 7-én a kötegyáni Falunapon ismertettük a Mezőberényben végzett értéktár munkát.

A bizottság és az OPSKK figyelte és pályázatot nyújtott be 2015 évben is a MVH által kiírt lehetőségre, melyet meg is nyert és 1.700.000.- Ft fordíthat a Töltött Káposzta Fesztivál kapcsán az értéktár népszerűsítésére és az azzal összefüggő szakmai előadásra.

Az Értéktár Bizottság továbbra is igyekszik megfelelni feladatának, feltárni és bemutatni többek között a város tárgyi, szellemi, gazdasági, kulturális örökségének értékeit. Ajánljuk minden érdeklődő figyelmébe a már meglévő értékekből összeállított kiállítást a Muzeális Gyűjteményben és a mellékelt listát, mely tartalmazza az eltelt két év gyűjtését.

Mezőberény, 2015. augusztus 13.

Körösi Mihály s.k.

elnök

A beszámoló mellékletét képezi a 2015. évi értéklista és a „Mezőberény a három nemzetiség-számtalan lehetőség” kisfilm.

2015. augusztus 12-ig : Értéklista (Települési): 74 db

Kategória		Érték
Agrár- és élelmiszergazdaság	1.	Família Tészta Prima Lebbencs
	2.	Família Tészta Prima Eperlevél
	3.	Família Tészta Prima Sodort csigatészta
	4.	Família Tészta Prima tarhonya
	5.	Adamik-féle mezőberényi Házikolbász
	6.	Mezőberényi Savanyúság
	7.	Tóth Szóda
	8.	Berényi Méz
	9.	A mezőberényi Kovács-féle házikolbász
	10.	LIMÓ üdítő italpor
	11.	KOJAK nyalóka

Egészség és Életmód	1.	Dr. Bak Mihály életműve
	2.	A mezőberényi Kálmán Fürdő
	3.	Mezőberény Gyógynövény Kincse

Épített környezet	1.	Berény Étterem és Szálló épülete
	2.	Mezőberény I. Kerületi Evangélikus Keresztény Egyházközség temploma
	3.	Mezőberényi Református Egyházközség temploma
	4.	Mezőberény II. Kerületi Evangélikus Egyházközség temploma
	5.	Mezőberény Szűz Mária Szent Neve és Szent József Templom

Ipari és műszaki megoldások	1.	Vrbovszki-féle Kocsigyűjtemény
	2.	Vasútmodell készítés

Sport	1.	1100 év emlékei "Békésben"
	2.	Petőfi Emléktúra
	3.	"Két keréken" Békésben
	4.	Körös-vidék teljesítménytúrázója
	5.	Körös Teljesítménytúrák
	6.	"Alföld Turista Egyesület Mezőberény tevékenysége"
	7.	Patai Mátra teljesítménytúrák
	8.	Mezőberényi Kispályás Labdarúgó Teremkupa
	9.	„Iványi Dalma kosárlabda pályafutása”
	10.	„Winter Ilona kosárlabda pályafutása”

Természeti környezet	1.	Medvefejes-tó
	2.	Sárga erdei tulipán
	3.	Nyúlánk sárma
	4.	A mezőberényi vasútállomás három kocsányos tölgye
	5.	Mezőberény kunhalmi
	6.	Mezőberény Város Liget fái

Kulturális örökség

1.	Mezőberényi szücsbímzés
2.	Mezőberényi fehérhímzések
3.	Orlai Petrics Soma életmű
4.	Mezőberény Helyismereti Adattára
5.	Kiszely Jánosné hímző, Népi Iparművész, Népművészet Mestere
6.	Petőfi Sándor Életmű
7.	Debreczeni János munkássága
8.	Gulyás Imréné munkássága
9.	Házasság és lakodalom a háromnemzetiségű Mezőberényben
10.	Tóth Sándor fafaragó hagyományörző tevékenysége
11.	Várad Lászlóné munkássága
12.	Bartóki József életműve
13.	Vert csipke
14.	Mezőberényi szőrhímzések
15.	Berényi Népdalkör tevékenysége
16.	Berényi Táncgyűttes hagyományápoló tevékenysége
17.	Folkbál Mezőberényben "Leg a láb" AMI és a Berényi Táncgyűttes szervezésében
18.	Húsvéti locsolkodás és bál a Berényi Táncgyűttesnél és utánpótlás csoportjainál
19.	Debreczeni Jánosné viseletkészítő
20.	Mezőberény II. Kerületi Evangélikus Egyházközség templomának orgonája
21.	Rácz János roma származású festő munkássága
22.	Mezőberényi Művésztelep
23.	Tópart Vendéglő és Panzió Nemzetiségi Szinterei és Berendezései-Állandó Kiállítás
24.	Márton napi lampionos felvonulás
25.	"Mezőberény Házszám- és Névjegyzéke" "Összeírások a XVIII. századi Mezőberényből" "Házhelyek telekkönyve 1857" "Egy, két, há... Testnevelési játékgyűjtemény"
26.	„Bayer Mihály munkássága”
27.	„Mezőberényi Szlovák Női Viselet”
28.	„Mezőberényi takács szőttesek”
29.	„Mezőberényi magyar szőttesek”
30.	„Mezőberényi német szőttesek”
31.	„Mezőberényi szlovák szőttesek”
32.	„Mezőberényi hősök emlékalbuma”
33.	„1951 A kitelepítés Mezőberény Öröksége II. (szerk. Kisari Miklósné Chovanyecz Magdolna) és az 1946 A mezőberényi németek kitelepítése Mezőberény Öröksége III. (szerkesztette: Kisari Miklósné)”
34.	„A mezőberényi Wenckheim-Fejérváry kastély”

Turizmus

1.	Berényi becsinált leves
2.	Patikamúzeum
3.	Mezőberény Városi Liget

Értéktár							
Szakterületi kategória	Elfogadott	Elutasított (kettős ajánlás miatt)	Hiánypótlásra visszaküldve	Visszavonva	Elutasítva	Döntésre vár	Összesen
Agrár- és élelmiszergazdaság	11	2	1	1	0	0	15
Természeti környezet	6	0	0	0	0	0	6
Kulturális örökség	34	0	3	0	6	0	43
Ipari és műszaki megoldások	2	0	0	0	0	0	2
Sport	10	0	0	0	0	0	10
Egészség és életmód	3	0	0	0	0	0	3
Turizmus	3	0	1	1	0	0	5
Épített környezet	5	1	4	0	1	0	11
Kulturális örökség, Épített örökség, Turizmus	0	0	1	0	0	0	1
Összesen	74	3	10	2	7	0	96

Javaslatot benyújtók	Javaslatok száma
Kovácsné Nagy Krisztina	4
Smiriné Kokauszki Erika	5
Csete Gyula	2
Körösi Mihály	2
Vrbovzski Pál	1
Szilcsné Sziklai Éva	1
Alföld Turista Egyesület Mezőberény	7
Zolnai Györgyné	
Mezőberényi Népfőiskola Alapítvány	40
OPSKK – Smiriné Kokauszki Erika	13
Tóth Erika	1
Kmettykó Istvánné	1
Szabóné Kukla Ágnes	3
Kiss Sándor	1
Nagy Ferenc	1
Zsibrita Pál	1
Kovács István – Schaffer Ágnes	1
Henger Péter	3
Katicabogár Evangélikus Német Nemzetiségi Óvoda Frei Zita	1
Kiss László	1
Siófoki Edit	1
Papp Edit	1
Siklósi István	1
Debrecezeni Jánosné	1
Békés Megyei Népművészeti Egyesület	4
Kisari Miklósné	1
Összesen	98

Bizottsági ülések száma: 10			
	Településibe ajánlott	Megyeibe ajánlott	Nemzetibe javasolt
2013.10.16	4	4	4
2014.01.13	13	8	0
2014.02-17	6	5	0
2014.04.02	11	9	0
2014.07.09	5	4	0
2014.07.29	8	0	0
2014.08.11	7	0	0
2014.12.23	2	0	0
2015.02.03	7	2	0
2015.08.12	11	5	0
Összesen:	74	37	4

